

Olaj- kutató Zalában

A Dunántúli Kőolajipari Vállalat kutató és feltáró üzemének öt munkacsoportja dolgozik a zalai olajmezőn. A budafai körzetben, Zajk község határában ötezer méter mély kutató fúr az egyik csoport. A fúrófej már túlhaladta a 3400 méteres mélységet.

Árak, telkek, lakások

Még mindig jó üzlet az ingatlan

Szinte nincs olyan fóruma a városnak, ahol ne hangzott volna, milyen nagy Szeged vonzáskörzete. Most egy újabb bizonyíték ehhez: az ingatlanforgalom beszédes számai vallanak a város népszerűségéről.

Szegeden tavaly is nagyon sokan tértek be az illetékhivatalba, hogy az adás-vétel kötelező százalékát lerójják. Unalmas lenne a különböző statisztikákat ismertetni. Egyszer azonban mindenképp szólni kell, ami a forgalom növekedésének legszembetűnőbb bizonyítéka. Az elmúlt három év alatt 2 ezerral növekedett az ingatlanforgalom száma. A tendencia világos: igen nagy szorgalommal adják-veszik a szövetkezeti lakásokat, társasházakat, telkeket, üdülőket. Szép számmal költöznek be évente Szegedre. A városi tanács vb pénzügyi osztályától kapott információ szerint azonban a „bennszülött” szegediek is előszeretettel árusítják, vásárolják (egymás között) az üdülőket, telkeket, lakásokat.

Érthető, a nagyarányú beköltözés miatt óriási a kereslet az építésre alkalmas telkek iránt. Nem véletlen, hogy a kereslet-kínálat törvénye a szabadpiaci árakat felfelé srófolja. Egy kirívó példa erre: a Lumumba utca és a Galamb utca sarkán levő telek egy éven belül kétszer cserélt gazdát, és a második tulajdonos már 800 forinttal drágábban el tudta adni négyyszögletes parcellájának, mint amennyiért vette. Legkeresettebbek s legnépszerűbbek Újszeged beépítésre váró területei. Ezek négyyszögletért 2 ezer forintot is kifizettek. Egyébként a tarifa alsó határa 1500 forint és még akik ennyiért vették a telket, azok is ügy érezték, borsos árat fizettek.

Az V. ötéves tervben remélhetőleg hatással lesz a szabadpiacra a városi tanácsnak az a törekvése, hogy Újszegeden, Dorozsmán, Szőregen területet biztosítson, adjon a családiházak építőinek. A kereslet-kínálat ilyen ellensúlyozása csökkentheti az árakat, és az esetleges spekulációknak is elejét veszi.

A tulajdonjogot szabályozó rendelet 1971-ben jelent meg, ennek értelmében egy személynek, illetve családnak egy lakása és egy üdülője, vagy bármelyikhez egy beépítetlen telke lehet. 1972-ben Szegeden 3 ezren rendelkeztek egynél több lakással, üdüléssel vagy telekkel.

A jogszabályok szerint a többszörösen lakott lakások egykori tulajdonosai aligha csak néhány fillért kerestek az adás-vételért.

Ezután az állam vette át ezt a szerepet. A statisztika szerint, eddig 1131-entek eleget a rendeletnek, és így jelentősen csökkent a többszörösen lakott lakások száma Szegeden. A statisztika azt is elárulja, hogy a rendelet végrehajtása lassan, vontatoan halad, aminek egyik legfőbb oka, hogy az ingatlanok egy része eladhatatlan. Fekvésük, helyzetük, értékeltségük miatt nem veszik meg a szabadpiacon.

A telekadó bevezetése csökkentette a spekulációt, de természetesen semmilyen állami intézkedés sem tudja megszabni, hogy ki mennyiért adja el telkét, s azt se lehet szabályozni, hogy ki milyen bevételre, vagy „maddarra” találjon.

De nemcsak a beépítésre váró telkek, hanem a kis-kertek iránt is nagy a kereslet, s tavaly 30–50 ezer forintért tudták eladni a 200 négyyszögletes területeket.

Jelentős az értéknövekedés a lakások, magánházak adás-vételénél. Az elmúlt évben 786 lakás, családi ház talált új gazdára. Néhány adalék ehhez a forgalomhoz: a Petőfi Sándor sugárúton 600 ezer forintot kértek és kaptak egy magánházért; Újszegeden, a Töltés utcában 450 ezer forintért vettek meg egy kétszobás házat; a Bécsi körúton kétszobás, 67,5 négyzetméteres társasház-részt 400 ezer forintot fizettek ki; a Bérkert utcában ötszobás családi ház „nagyon ócsón”, 500 ezer forintért kelt el — legálábbis az illetékhivatalnak ennyit jelezték. Az árakat az is befolyásolja, hogy a kisajátított házak tulajdonosainak 6–8 százaléka vásárol a szanalási értéket megtoldva, magánházat.

Nem sokkal alacsonyabb a tarifa a szövetkezeti és az OTP-lakásoknál sem. A tapasztalatok szerint, a vevő nem válogat a szövetkezeti vagy OTP-lakás között, a kedvezőtlen törlesztési hátrálékot sem nézi. Odesszában kétszobás, 55 négyzetméteres lakás 317 ezer forintért, egyszobás, 27 négyzetméteres 166 ezer forintért, másfél szobás, 43 négyzetméteres 233 ezer forintért, a Bécsi körúton 44 négyzetméteres, másfél szobás lakás pedig 250 ezer forintért kelt el. Tarjánban 35 négyzetméteres lakás 280 ezer forintért, kétszobás, 50 négyzetméteres 305 ezer forintért, egy plusz kettős, 58 négyzetméteres lakást 363 ezer forintért vettek meg. Az árakat ismerve a lakások egykori tulajdonosai aligha csak néhány fillért kerestek az adás-vételért.

Az ingatlankereslet, a szabadpiaci árszínvonal — mely már-már a budapestit is megközelíti — nemcsak Szeged népszerűségét, az ide települni kívánók nagy számát bizonyítja. Az ingatlanforgalom a lakosság helyzetét annyiból kedvezően befolyásolja, hogy sokan, ha nagyon drágán is, de gyorsan meg tudják oldani lakásproblémájukat. Mindez az életszínvonal emelkedését is jelzi. Nem használt viszont az árnövekedés, — még ha szabadpiaci is — a város fejlesztésének, hiszen a tanácsnak például nagyobb összeget kell kifizetnie a szanalásra. Ennek következményét a tanács pénzgazdálkodás megérzi. Természetesen a helyes adópolitikával mérsékelni lehet az eladásból származó indokolatlan magas jövedelmeket — s ennek lehetőségével élnek is.

Halász Miklós

Munka és forradalom

Nagy sikerek és nagy megfélemlések; iobogó lelkesedés és megtorpanás — sokáig ilyen ellentétpárok megszövegei között élt a mai felnőttnemzedék. Karriert lehetett csinálni egy jó felszólással, egy sikeres fallújsággal — és el lehetett venni a közönség féltreértéke miatt. Lehet, hogy az utának jövők, akik a hétköznapi szűrésén keseregnek és irigylük az „ősöket” a forradalmakért, sose értik meg ennek az időnek a természetrajzát. Mert ehhez képest milyen egyhangúnak tetszik téglát téglára tenni, felvételi vizsgákon próbálkozni, napról napra ugyanazt az idomot esztergálni, vagy egyszerre tanítani az aprónépet. Már a mai negyveneseknek is megvan a történelmi élményük; tudnak egyet s mászt ennek a társadalomnak a múltjáról, heroikus küzdelmeiről és politikai ügytelenségeiről. Ha mást nem, hát megszagolták az ellenforradalmat, részt vettek a konszolidáció folyamatában, s a mai huszonevesek ámulva hallgatják, hogy is volt akkor... Mert most mindig csak a dolgos helytállásról, a napi munkáról, az anyagi törvényekről, a közgazdasági igazságokról beszélünk, most nem lehet egy jól szervezett tüntetéssel csatát nyerni... Most nem kell hősi mártíromsággal példát mutatni, ügyesen konspirálni vagy eleven célra pontosan tüzelni, most búzát kell vetni, vészre kell szólni, szemet kell felhozni a mélyből, most új növényeket kell termőre fogni, most húszfilléret kell megspórolni, most lakóházakat kell építeni... Most a munka, a termelés forradalmát éljük.

De nem erre készült-e mindig a mi forradalmunk? Lenin ezerszer megálmodta a termelés, a munka békéjét. Mártírjaink emlékirataiban mindig ott tüzel az áhítat azért az időért, amikor legfőbb „osztályellenségünk” a magunk természetes társadalmi és anyagi vágya lesz. Igaz, a munkában nem lehet személyes történelmi babérokat szerezni, vagy csak kivételes képességekkel, de a munkában magas értelmet, hitet találni — ez is a forradalom folytonossága. Nincsenek olyan látványos ütközetei, mint a barikádharcnak — de áldozatai sincsenek.

Manapság sokan azt mondják: unjuk már a sok nógatást, hogy jobban kell dolgozni, hogy takarékosabban kell termelni, hogy az anyagi javak előállításának és elosztásának magasabbrendűségében kell fölmutatnunk társadalmunk nagyobb életképességét és történelmi érvényesülésének irányzatait. Pedig az idő ezt mérte ránk, ez a mai szereposztás. Így sem megy rosszul a sorsunk? Gyakran az elégedettség is közben lopakodik? Mind igaz. Százalékokért megy a küzdelem, s talán „apróval” fizet érte az idő, a kor — de más a minőség. A társadalom minősége! Ahhoz képest, hogy szegények millióit kellett

jóllakatni, felöltöztetni, s valamilyen emberi hajlékba vezérelni — mi az, hogy három és fél százalékkal emelkedik egy esztendőben a reálbér? Ne tessék elsielni a választ! Az egyet könnyű megduplázni, a kettőt már nehezebb — s a négyet, a nyolcat?... Ez már nem csak matematika.

Valóban, akármit olvasunk vagy hallunk ma — párttáborozatot vagy közgazdasági fejtegetést, statisztikai jelentést vagy vitát, üzemi beszámolót vagy tsz-közgyűlést — egy dologra kerekedik ki a mondani-való: többet és jobbat várnak tőlünk a munkában, az íróasztalnál és a traktor nyeregében, a katedrán és az olajkútnál, a vezető testületekben és a szocialista brigádokban. Legmagasabb társadalmi, gazdasági és politikai érdekeink fogalmazzák ezt az egyszerű parancsot.

A hétfőföldes csizma már elrongyolódott, utolértük vele a világot, s befogtuk valamikori gyórszabó reményeinket. Nem gazdasági csoda volt ez, ahogy odaát gyakran „becézik”, hanem a társadalmi forradalomban felszabadult teremtő energiák természetes kamata, a szocialista építés pontosan és tudományosan kiszámítható, kiszámított eredménye. Csakhogy ez a számítás nem tíz, húsz vagy harminc évre szól, hanem belátható és beláthatatlan történelmi időkre. Szeretnénk hinni — s hitünk meg is erősítjük a magunk biztos védelmével —, hogy ebből a békés korszakból hegedül már a világ meghatározó, nagyobbik fele, s tudjuk, hogy ezt a hammonát áhítja a nekünk fontos, egészséges egész is.

Magunknak viszont meg kell értenünk néhány példával és ellenpéldával: nem építhetünk minden évben Dunaújvárost, Komlót, Leninvárost és Százhalombattát; nem rakhatunk újabb gyáróriásokat, mikor így is minden üzem munkáskezét keres; s nem képezhetjük az új diplomásokat olyan tömegben, mint a harc elején.

Hiszem, hogy nem avas a szöveg: a munka becsülete és tisztessége, szervezése és eredményessége ma a forradalom legfőbb, legfontosabb kritériuma. Ésszel és érzélemmel hitelesíti ma már a mi társadalmunk ezt a hétköznapi, egyszerű igazságot, s kész hozzáadni termelő, szervező, teremtő készségeit. A szocialista forradalom fegyveres, politikai és diplomáciai küzdelmei végül mindenütt ebben a folyamatban egyesülnek történelmileg: a munka forradalmában. Abban, hogy a fillérek, a százalékok, a tonnák bizonyos társadalmi környezetben — nevezetesen a szocializmusban — emberi és forradalmi jelentőségűvé válnak.

Mi már a szocializmus teremtette alapokon élünk, boldogulunk és kalkulálunk. Innen messzebbre, innen magasabbra vergődni — ez a munka, a mindennapos helytállás, a tehetség forradalma.

SZ. SIMON ISTVÁN

Beszámoló taggyűlésről jelentjük

AZ ELSŐ HOZZÁSZÓLÓ

Mint ahogy legtöbb helyen, az Öntödei Vállalat taggyűlésén is szemükkel biztatták egymást az emberek a titkári beszámoló után: „kezdjed te, vagy te!” Így szokott ez lenni. Mintha nem volna ennek jelentősége — vethetik ellen — akár milyen gyűlésen a vezetők később szólnak...

Ha már — mint értekezletesdizó nép — így kitanultuk a gyűlések, ülések, tanácskozások dramaturgiáját, hadd mondjam el gyorsan: az öntödei kommunisták éppen az első felszólaló szavain vitakoztak legtöbbet, „élénken”, ahogy mondani szoktuk. Hogyne, hiszen arra tért ki, hogy a beszámoló hosszasan foglalkozott a taggyűlések légkörével, felvetve: sokan nem mondják el ezen a fórumon a véleményüket, de a folyosón, a műhelyben megvitatták a gyűlési témákat. „Természetesen, mindenkinek tudnia kell, hogy a pártfegyellem szabályai szerint miről szabad beszélnie a folyosón, de az is jó kommunistának érzi magát, aki nem szól hozzá a taggyűlésen, mert tartózkodóbb, vagy nem bízik abban, hogy elég információja van, s ha nem jól szól, hát helyreigazítják.” — fejtette ki.

Gyorsan megnéztem a beszámoló sok adata közül néhányat: tavaly 9 taggyűlés volt, összesen 38 hozzászólóval, de volt olyan is, amelyen 11 ember kért szót — szóval: akadt elég csaknem néma összegyűlés is az 50 tagú alapszervezetnél. Most viszont már a harmadik-negyedik hozzászólót hallgatva is érződött a levegőben: még néhányan szeretnék körbejárni a témát.

S mint ahogy az lenni szokott, mindenki hozzátett valamit, s oda kerekedett ki, hogy van, amikor szó nem szükséges, máskor meg vitatkozni kell. De ebből kár lenne azt gondolni, hogy a taggyűlések légköre nem őszinte, vagy a kommunistáknak kevés mondanivalójuk van egymásnak.

Ha már ezen vitakoztak, érdemes megnézni, milyen témáit taggyűlések voltak élénken tavaly? Ahol a munkáról volt szó — ezt akár vaktában is ráfelelhetünk. A decemberi párttáborozattal kapcsolatos teendőket kétszer is megtárgyalták. S hogy milyen hatása lehet az alapszervezet kommunistáinak, misem jellemzőbb, mint hogy a tavalyi év eleji, nem éppen aggodalommentes hetekben — mert igen felelőse méltó tervez láttak hozzá az

öntödében — szót értettek az emberekkel, milyen mértékben, azt az eredmények is bizonyítják: a vállalat fennállása óta egyik legjobb évet zárták. Gazdaságilag is, de úgy látszik, a kollektíva életében is nagy változások történtek. A legnehezebb munkahelyeken is megmaradnak az emberek, az öntöbrígd például összekovácsolódott. A vidékiek is jönnek — önzetlenül — kommunista szombaton a bölcsődéért dolgozni, sok-sok társadalmi munkaórát végzett a kollektíva óvoda-iskola patronálásban. Aztán megvitatták a kommunisták a normarendezést is. Nem rokonszenves téma? De az emberek megértették (bizonyára, hiszen a tervet teljesítették), hogy mindig is lesz változás, ha erőtaralékokat lehet feltárni, kihasználni. Nyilván, nem elég csak úgy megemlíteni, magyarázni is kell, hogy a nehézségeket hogyan győzhetik le együtt — ha hiányzik is a vita a taggyűlésről, akkor itt, ez esetben nem arról van szó, hogy a politikai légkör rossz. Aki sosem ismerte az öntödei kommunisták munkáját, az netán sok dolgot nem is értene a beszámoló-ból, hiszen az eredmények felsorolása után a megdicső-

ülés szavai is következhetnek, az ő summázatok viszont kritikus: „Még többet kell tennünk.” Rokonszenves ez nagyon, hiszen azt célozza, hogy minden párttagunk legyen pártmunkája, a párttagok hatása érződjék jobban a műhelyekben, a KISZ-ben, a tömegszervezetekben. Mert a jó eredmények jó munka alapján születnek, de ki ne találja a még jobb munka lehetőségét, ha keresi?

Olyan jót vitáztak, hogy hajlamos lenne az ember azt gondolni, mondvcsinált probléma ez a „hozzászóló”, nem szólnak hozzá téma”. De hiába írom ide, hogy az átlagosnál jóval többen mondták el véleményüket — meg gondolom, másutt is a beszámoló taggyűléseken —, ha mindig marad olyan ember, aki se elsőnek, se sokadiknak nem szól hozzá. Őket is bátorítani, mozgátni kell, mert minden kommunista véleményére és tenniakarására szükség van. Eppen a taggyűlés az a fórum — még a népesebb alapszervezeteknél is —, ahol gondjukat, örömeiket, eredményeiket és hibáikat is el kell — kellene — mondaniuk az embereknek.

Sz. M. J.